

Delårsrapport P4 2021

Organisation: Vatten och avlopp

Innehåll

Delårsrapport per augusti 2021	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Verksamhetschefens kommentar till resultatet.....	3
Viktiga händelser i verksamheten	3
Måluppfyllelse.....	3
Personal.....	5
Ekonomi	6
Driftredovisning	6
Alla prognoser	7
Investeringar	7
Intern kontroll	8
Risker.....	8
Strategiska avtal.....	8

Delårsrapport per augusti 2021

Nämndens ansvar och uppgifter

VA-verksamheten ansvarar för att inom verksamhetsområdet förse alla abonnenter med dricksvatten och omhänderta avloppsvatten på ett miljöriktigt sätt. Danderyds kommun är medlem i två kommunalförbund, Norrvatten som producerar och levererar dricksvatten till kommungräns samt Käppalaförbundet som tar omhand och renar avloppsvattnet. VA-verksamheten ansvarar för vidmakthållande av den kommunala VA-anläggningen med ledningar, pumpstationer och andra tekniska anordningar. Även beredskap och säkerhetsfrågor, långsiktig planering och taxeutformning ligger inom ansvarsområdet.

Verksamhetschefens kommentar till resultatet

VA-verksamheten avsätter mycket personella resurser i förnyelseplanering. Optimalt ska förnyelse ske i samma stund som ledningen eller pumpstationen är helt förbrukad. Det är naturligtvis bara teoretiskt möjligt. VA-verksamheten kan heller inte riskera att funktionen äventyras. samtidigt som en förtida förnyelse är kapitalförstörelse. Att i god tid planera vilka sträckor som kan bli föremål för förnyelse ger en bättre grund för budgetarbetet och långsiktig planering. Detta får dock inte omöjliggöra ett handlingsutrymme att ta snabba beslut om nödvändiga reinvesteringar vars behov tidigare inte var kända.

Ekonomiskt ser det ljust ut för VA-verksamheten. Det kommer att påverka VA-fonden och i förlängningen också de förslag på taxejusterings som VA-verksamheten behöver föreslå. Måluppfyllelsen sett i ett halvårsperspektiv är god och helåret får utvisa det slutgiltiga resultatet. VA-verksamheten är till sin natur trögrörlig och treder behöver ses i ett par års perspektiv. VA-verksamheten kommer därför att tillåta sig historiska tillbakablickar i olika sammanhang för att se på den långsiktiga utvecklingen.

Investeringsprognosen visar på svårigheten att vara beroende av andra parter och utmaningen när projektering och förberedelse tar längre tid än väntat. Dock kommer investeringsvolymen att behöva ligga på en hög nivå framåt för att uppnå en önskad förnyelsetakt.

Viktiga händelser i verksamheten

En ickehändelse kan också vara en händelse och att VA-verksamheten inte behövde fatta beslut om bevakningsförbud under sommaren var mycket glädjande. Det var inte brist på råvatten utan kapacitetsbrist i vattenreningsverket som riskerade leda till denna åtgärd.

Under perioden har VA-verksamheten sjösatt en kommunikationstjänst som gör det möjligt att skicka sms-meddelanden till berörda abonnenter vid olika driftstörningar. Systemet används nu i princip dagligen i strävan att abonnenterna ska få adekvat information.

VA-verksamhetens stora förnyelseprojekt i form av tryckspill Strandvägen och dagvattenkulvert Nora fortskrider med projektering och förberedelse. Pumpstationsförnyelsen fortsätter enligt plan och snart påbörjas arbetet med en av de största pumpstationerna nämligen Samsö.

Det strategiskt viktiga arbetet med VA-taxan fortskrider och VA-verksamheten hoppas att kunna ta upp ett förslag i tekniska nämnden under året

Måluppfyllelse

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande.

Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus

2. Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar

3. Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas

3.1 Danderydsborna är nöjda med VA-verksamheten

Bedömning			
			
Nyckeltal	Utfall 2021	Mål 2021	Bedömning
Provresultat	0	<3	
Dricksvatten (Andel som svarat fungerar ganska bra eller mycket bra i SCB:s undersökning)		80.00%	
<i>Provresultatet ligger på en tillfredställande nivå. SCB-undersökningsresultat redovisas inte på halvårsbasis. Prognosen är att målet för nyckeltalet dricksvatten kommer uppnås utifrån att tidigare har detta mål uppnåtts.</i>			

3.2 Danderyds kommun har ett friskt kommunalt dricksvatten med en robust vattenförsörjning

Bedömning			
			
Nyckeltal	Utfall 2021	Mål 2021	Bedömning
Antal vattenläckor	15	<23	
Minst ett genomfört projekt som syftar till ökad robusthet i VA-nätet.	1	1	
<i>Antalet vattenläckor ligger inom målsättning. Robust VA-nät är allt viktigare. VA-verksamheten har nu införskaffat reservaggregat för elförsörjning och investerat i ökad mobil pumpkapacitet</i>			

4. Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

4.1 Danderyds kommuns Va-verksamhet är kostnadseffektiv genom att kostnadsmedvetet minska ovidkommande vatten

Bedömning

Nyckeltal	Utfall 2021	Mål 2021	Bedömning
Andel inläckage		<2.3	
Minst ett projekt per år som syftar till mindre ovidkommande vatten	1	1	

Andel inläckage redovisas inte på halvårsbasis. Prognosen är att målet för nyckeltalet kommer uppnås utifrån att tidigare har detta mål uppnåtts. När detta redovisas sker det i form av en kvot mellan från Norrvatten köpt och till VA-abonnenterna sålt vatten. Flera projekt och insatser för att minska inläckaget har genomförts. Provrökning har beställts och förebyggande filmning har bland annat genomförts.

5. Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Personal

Nedanstående sammanställning visar antal personer och antal årsarbetare jämfört med föregående år.

År: 2021 **Period:** Augusti **Ansvar:** Vatten och avlopp **Verksamhet:** Verksamhetsstruktur
Anställningsform: Samtliga Anställningsformer **Avtal:** 01 AB **Anställningsgrupp:**
Månadsavlönade

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2020	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	6	6.00	5.0	1.0
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	6	6.00	5.0	1.0

År 2020 var tjänsten som juridikansvarig vakant större delen av året.

Ekonomi

Driftredovisning

År: 2021 Period: Augusti Budgettyp: Prognos 4 Enhet: Mnkr (vänt tecken)

	Utfall Aug 2021	Budget Aug 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall 2020
Intäkter		50.3	77.0	75.5	1.5	2%	80.5
Kostnader		-51.8	-75.4	-77.8	2.4	3%	73.8
Balansering eget kapital		1.5	-1.6	2.3	-3.9	170%	-7.6
Årets resultat		-1,5	1.6	-2.3	3.9	170%	7.6

För år 2021 prognostiserar VA-verksamheten en positiv avvikelse mot budgeterat resultat på 3.9 mnkr vilket motsvarar 170 procent av budgeterat resultat. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat. Utfallet för nettokostnaderna i augusti är -6,9 mnkr. Jämfört med budgeten tom augusti på -1,5 mnkr.

VA-verksamheten ser redan nu avvikelser inom driftbudgeten som kommer att påverka årsresultatet. Intäkterna prognostiseras till 77 mnkr (utan avsättning till va-fond), vilket ger en positiv budgetavvikelse på 1,5 mnkr. Det är återigen fluktationen i sålt vatten som gör prognosticeringen osäker.

På kostnadssidan vill förvaltningen belysa flera punkter. Kostnaden för spillvattenhantering till Käppalaförbundet är budgeterad till 22,5 mnkr men prognosticeras nu till 19,5 mnkr på årsbasis. Förväntade taxehöjningar hos förbundet har gett mindre effekt än förväntat och det faktum att Danderyds totala andel av Käppalas totala årsavgifter ständigt krymper bidrar också. Till det hade förvaltningen förväntade överskattade årskostnader som bas i budgetarbetet vilket har gett en för hög budgetsiffra. Käppalas taxa består av två delar, en som bygger på personekvivalenter, PE (ungefär hur många personer som nyttjar nätet) och dels av en tillskottsvattendel som beror på hur mycket tillskottsvatten som kommunen har bidragit med. PE delen är lättare att beräkna medan tillskottsvattnet är svårprognosticerad. Tillskottsdelens släpar också ett år då det tar lång tid att sammanställa alla flödessiffror och fördela kostnaden mellan alla kommuner. 2020 var ett ovanligt år då Danderyd fick tillbaka pengar från Käppala i tillskottsvattendelen av taxan. Det är inte sannolikt att det händer i år igen.

Kostnaden för reparationer prognostiseras till 15 mnkr vilket medför en negativ budgetavvikelse på 3 mnkr. Verksamheten ser nu en ökad andel fettrelaterade driftstörningar vilket påverkar kostnadsvolymen. Det finns också anledning att anta att en del av de kostnader som budgeterats inom ram för investering ska komma att behöva hanteras via driftkostnader. Det kan komma att öka driftbudget och samtidigt minska investeringsvolymen och kapitalkostnader.

Den tredje parametern som VA-verksamheten vill lyfta är att försäkringskostnaderna är betydligt lägre än budgeterat. Det är glädjande för både verksamheten och kommuninvånarna som hittills varit relativt förskonade från VA-relaterade skador orsakade av kommunen.

Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

År: 2021 Period: Augusti Konto: RR Enhet: Mnkr (vänt tecken)

Ansvar	Budget helår 2021	Prognos 1 Helår 2021	Prognos 2 Helår 2021	Prognos 3 Helår 2021	Prognos 4 Helår 2021
VA-chef	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Summa Vatten och avlopp	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Va-verksamhetens prognos i mars för årets resultat var 1,6 mnkr. Prognosen i augusti för årets resultat är även den 1.6 mnkr. Prognosen för årets resultat är oförändrad.

Investeringar

Sammanställningen nedan visar nämndens investeringar och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget.

Projekt	Utfall aug 2021	Budget aug 2021	Prognos helår 2021	Budget helårs 2021	Avvikelse mot budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår 2021 %
Mörby centrum	0.2	20.0	0.5	30.0	29.5	98%
Tryckspill Strandvägen	1.3	23.3	2.0	35.0	33.0	94%
Övriga -Va investeringar	15.2	43.9	46.7	65.8	19.1	29%
Summa alla projekt	16.7	87.2	49.2	130.8	81.6	62%

Strandvägen har kommit en bit på väg och tekniska nämnden har tagit beslut om detaljprojektering och säkrare kostnadsuppskattning för senare definitivt ställningstagande till projektet i kommunfullmäktige. De aktuella medlen i prognosen används till just projektering och tillståndprocessen för förläggandet av ledningen i vatten.

Mörby centrum prognosticeras till 0,5 mnkr. De signaler VA-verksamheten nu fått är att VA-relaterade delar av projekt inte kommer att genomföras 2021.

Övriga investeringar ligger tungt i planering och projektering. Projekt som prognostiseras att slutföras under 2021 är bland annat renoveringen av dagvattenkylvert i Nora och relining av Kårevägens spillvattenledning.

Många tunga projekt har försenats av olika skäl. Det är bland annat projekt där vi inte har rådighet över framdriften såsom projekt kopplade till Mörby centrum och tillståndskomplexerade projekt såsom spilledningen i Strandvägen.

Skillnaden mellan prognos i våras jämfört med aktuell prognos är omfattande. Det har flera orsaker, Besked från Lantmäteriet dröjer, bygglov drar ut på tiden och projektering tar längre tid än förväntat. Det faktum att verksamheten lagt mycket fokus på att strukturera den långsiktiga planeringen och att detta arbete tagit merresurser än väntat har fått till följd att investeringsprojekt har fått stå tillbaka.

Intern kontroll

Internkontrollen för VA-verksamheten ingår i den rapportering som sker för tekniska nämnden.

Risker

VA-verksamheten har beslutat att använda en antagen faktisk upplåningsränta i all ekonomisk redovisning framöver. Det finns en risk med det och det är att antagandet är felaktigt. Dock har förvaltningen konstaterat att felet inte blir lika stort som det fel som uppstår när SKRs ränta används under hela året för att sedan justeras till årsbokslutet till kommunens faktiska upplåningsränta. Prognoser torde bli mer tillförlitliga och den stora justering som skett vid årsbokslutet tidigare uteblir eller blir betydligt mindre.

En annan risk är om den ologiska vattenförbrukningsutvecklingen som verksamheten upplevde förra året med kraftiga fluktuationer i vattenförbrukning upprepas under 2021. VA-verksamheten ser tendenser att detta fenomen fortsätter. Det gör att intäkterna är svåra att prognosticera. VA-verksamheten har tillsatt en analysgrupp för att finna ut vad dessa fluktuationer beror på.

Strategiska avtal

Strategiska avtal följs upp av kommunstyrelsen på årsbasis. Det finns inga indikationer på att det finns några större avvikelser i dessa avtal.